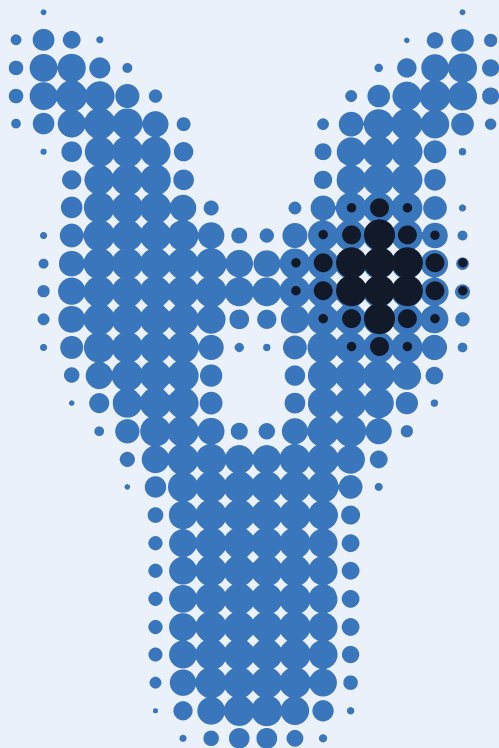

UNIWERSYTECKIE CENTRUM KLINICZNE

PORADNIK PACJENTA

Krtań

DIAGNOSTYKA I LECZENIE NOWOTWORU

DIAGNOSTYKA I LECZENIE NOWOTWORU KRTANI I GARDŁA

DROGA PACJENTKO, DROGI PACJENCIE,

Otrzymanie informacji o podejrzeniu lub rozpoznaniu choroby nowotworowej jest momentem, który często wiąże się z silnymi emocjami – niepewnością, stresem i wieloma pytaniami. To całkowicie naturalne, że możesz w tej sytuacji czuć się zagubiony lub przytłoczony.

Ten poradnik powstał po to, aby krok po kroku wyjaśnić Ci, jak wygląda diagnostyka i leczenie nowotworów krtani i gardła oraz pomóc Ci odnaleźć się w całym procesie leczenia w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym.

Naszym celem jest przekazanie informacji w sposób prosty, uporządkowany i zrozumiały, tak abyś mógł świadomie uczestniczyć w podejmowaniu decyzji dotyczących swojego zdrowia.

W trakcie diagnostyki i leczenia towarzyszy Ci zespół specjalistów, który współpracuje ze sobą na każdym etapie terapii.

W jego skład wchodzi m.in. lekarze różnych specjalności, pielęgniarki, koordynatorzy opieki onkologicznej, dietetycy, fizjoterapeuci oraz psycholodzy. Każda z tych osób wspiera Cię w innym zakresie, a wspólnym celem jest zapewnienie Ci możliwie najlepszej, bezpiecznej i kompleksowej opieki.

Plan leczenia jest zawsze indywidualny – zależy od wyników badań, stopnia zaawansowania choroby oraz Twojego ogólnego stanu zdrowia.

REJESTRACJA I PIERWSZY KROK: KARTA DILO

Jeżeli podejrzewasz nowotwór, lub lekarz podejrzewa u Ciebie nowotwór – zgłoś się do odpowiedniej przychodni lub lekarza pierwszego kontaktu. Lekarz wystawi Ci Kartę DILO, jeżeli uzna to za wskazane.

Karta DILO to Karta Diagnostyki i Leczenia Onkologicznego, której celem jest zagwarantowanie Pacjentowi dostępu do szybszej diagnostyki w przypadku podejrzenia nowotworu.

KARTA DILO MOŻE ZOSTAĆ WYSTAWIONA:

- przez lekarza pierwszego kontaktu (rodzinnego – zazwyczaj najszybsza droga)
- w ambulatoryjnej przychodni specjalistycznej

W celu rozpoczęcia diagnostyki należy uzyskać **kartę DILO**. Diagnostyka w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym prowadzona jest w ramach następujących poradni:

- Poradnia Otolaryngologiczna
- Poradnia Chirurgii
Szczękowo-Twarzowej

JAK POSTĘPOWAĆ PO OTRZYMANIU KARTY DILO?

Jeżeli chcesz rozpocząć leczenie w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym w Gdańsku – masz kilka możliwości rejestracji. Koordynatorzy onkologiczni pomogą Ci zarejestrować kartę. Możesz zarejestrować ją w formie najbardziej wygodnej dla Ciebie:

Osobiście

Rejestracja DILO
budynek CMI UCK, parter

Telefonicznie

Infolinia Onkologiczna UCK:
tel. 58 880 85 55

E-mail

dilo@uck.gda.pl

Po zgłoszeniu otrzymasz termin pierwszej wizyty w poradni oraz informacje dotyczące dalszych kroków.

PODCZAS PIERWSZEJ WIZYTY LEKARZ SPECJALISTA:

- przeprowadzi dokładny wywiad medyczny,
- oceni zgłaszane objawy,
- zdecyduje o dalszej diagnostyce,
- zleci niezbędne badania.

JAK PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO PIERWSZEJ WIZYTY?

Aby ułatwić przebieg wizyty, warto się wcześniej przygotować:

- zabierz wszystkie dostępne wyniki badań i wypisy ze szpitala, płytki CD z badaniami,
- weź dowód osobisty,
- przygotuj listę przyjmowanych leków (z dawkowaniem),
- zanotuj objawy, które Cię niepokoją,
- jeśli to możliwe – przyjdź z bliską osobą, która będzie dla Ciebie wsparciem,
- warto także mieć przy sobie notatnik, aby zapisać najważniejsze zalecenia.

Dobrze przygotowane informacje pomagają lekarzowi szybciej zaplanować diagnostykę i zmniejszają ryzyko pominięcia ważnych szczegółów.

PAMIĘTAJ

Rozpoczęcie diagnostyki to ważny krok w kierunku postawienia rozpoznania i zaplanowania leczenia.

Im szybciej zgłosisz się do specjalisty, tym szybciej możliwe będzie podjęcie odpowiednich działań.

Jeśli masz pytania lub wątpliwości – skontaktuj się z koordynatorem. Jesteśmy po to, aby pomóc Ci przejść przez ten proces możliwie spokojnie i bezpiecznie.

CZYM JEST NOWOTWÓR KRTANI I GARDŁA?

Nowotwór krtani i gardła to choroba, w której komórki tych narządów zaczynają namnażać się w sposób niekontrolowany. W prawidłowych warunkach komórki rosną, pełnią swoje funkcje i naturalnie obumierają – w chorobie nowotworowej ten proces zostaje zaburzony.

Z czasem zmienione komórki mogą tworzyć guz, który wpływa na funkcjonowanie krtani lub gardła, a w niektórych przypadkach może także rozprzestrzeniać się do innych części organizmu.

Rola krtani i gardła w organizmie

Krtani i gardło pełnią bardzo ważne funkcje w codziennym funkcjonowaniu człowieka.

Odpowiadają m.in. za:

- oddychanie i prawidłowy przepływ powietrza,
- mówienie i tworzenie głosu,
- połykanie pokarmów i ochrona dróg oddechowych podczas jedzenia.

Dlatego choroba tych narządów może wpływać nie tylko na głos czy przełykanie, ale także na oddychanie i ogólny komfort życia.

Rodzaje nowotworów

W zależności od miejsca powstania i budowy komórek wyróżnia się różne typy nowotworów:

- nowotwory pierwotne – rozwijające się bezpośrednio w krtani lub gardle,
- nowotwory wtórne (przerzutowe) – będące wynikiem rozsiewu komórek nowotworowych z innych części ciała.

W obrębie krtani i gardła mogą występować także różne podtypy nowotworów, które różnią się przebiegiem choroby oraz sposobem leczenia.

CO WARTO WIEDZIEĆ?

- Każdy nowotwór rozwija się w indywidualny sposób.
- Przebieg choroby i tempo jej rozwoju mogą być bardzo różne.
- Wczesne wykrycie choroby znacząco zwiększa możliwości skutecznego leczenia i zachowania funkcji narządów (mowy, oddychania i połykania).

DIAGNOSTYKA

Proces diagnostyczny to pierwszy i bardzo ważny etap w rozpoznaniu choroby oraz zaplanowaniu leczenia. Jego celem jest potwierdzenie lub wykluczenie nowotworu, a także określenie jego rodzaju i stopnia zaawansowania.

Diagnostyka nie zawsze przebiega w taki sam sposób – zakres badań jest dobierany indywidualnie, w zależności od objawów, wyników wstępnych badań oraz Twojego stanu zdrowia.

DIAGNOSTYKA

TERAPIA

MONITOROWANIE
STANU ZDROWIA

Etapy diagnostyki

Proces diagnostyczny najczęściej obejmuje dwa etapy:

DIAGNOSTYKA WSTĘPNA

Na tym etapie wykonywane są pierwsze badania, które pozwalają wykryć nieprawidłowości i podjąć decyzję o dalszym postępowaniu. Celem jest wstępne potwierdzenie lub wykluczenie nowotworu.

ZABIEG DIAGNOSTYCZNO-TERAPEUTYCZNY - BIOPSJA

W niektórych przypadkach konieczne jest pobranie materiału do badania histopatologicznego.

Jest to tzw. zabieg diagnostyczno-terapeutyczny, podczas którego pobiera się niewielki fragment zmienionej tkanki. Może on być wykonywany w trybie ambulatoryjnym lub w warunkach hospitalizacji.

ZAKRES OPIEKI W TRAKCIE DIAGNOSTYKI

W trakcie diagnostyki możesz liczyć na:

- konsultacje lekarza różnych specjalności,
- dostęp do nowoczesnych badań,
- wsparcie koordynatora opieki onkologicznej,
- omówienie Twojego przypadku na konsylium wielodyscyplinarnym.

Przygotowanie do badań – co warto wiedzieć?

Szczegółowe zalecenia zawsze otrzymasz od lekarza lub personelu medycznego. Ogólne zasady:

- zabierz wcześniejsze wyniki badań oraz płyty CD z obrazowaniem,
- poinformuj lekarza o wszystkich przyjmowanych lekach,
- w dniu badania ubierz się wygodnie i – jeśli to możliwe – przyjdź z osobą bliską.

W razie wątpliwości zawsze możesz zapytać personel medyczny – jesteśmy po to, aby Ci pomóc.

Pamiętaj

Diagnostyka to proces, który może wymagać czasu i kilku etapów. Każdy przypadek jest inny – zakres badań może się różnić. W razie pytań możesz skontaktować się z koordynatorem lub lekarzem prowadzącym. Nie jesteś sam – towarzyszy Ci zespół specjalistów na każdym etapie.

CO DALEJ PO WYKONANIU BADAŃ?

Po zakończeniu diagnostyki spotkasz się z lekarzem prowadzącym, który pokieruje Cię na konsylium onkologiczne.

LECZENIE NOWOTWORÓW KRTANI I GARDŁA

DROGA PACJENTKO, DROGI PACJENCIE,

po zakończeniu diagnostyki i ustaleniu rozpoznania kolejnym krokiem jest zaplanowanie leczenia. Terapia dobierana jest indywidualnie – z uwzględnieniem rodzaju nowotworu, jego zaawansowania, lokalizacji oraz Twojego ogólnego stanu zdrowia.

W przypadku nowotworów krtani i gardła szczególnie ważne jest nie tylko skuteczne leczenie choroby, ale także zachowanie jak najlepszej jakości życia – w tym możliwości mówienia, oddychania i połykania.

Nie istnieje jeden uniwersalny schemat leczenia. Każdy plan terapii jest opracowywany indywidualnie, z myślą o Twoich potrzebach i możliwościach.

KTO DECYDUJE O LECZENIU?

Plan leczenia ustalany jest podczas tzw. konsylium onkologicznego – spotkania zespołu specjalistów.

W jego skład mogą wchodzić m.in.:

- onkolog kliniczny,
- chirurg
- radioterapeuta,
- radiolog,
- koordynator opieki onkologicznej.

Zespół lekarski wspólnie analizuje wyniki badań i proponuje najsukursniejszą oraz najbezpieczniejszą leczenie.

GŁÓWNE METODY LECZENIA

W leczeniu nowotworów krtani i gardła stosuje się różne metody – często łączone ze sobą.

LECZENIE CHIRURGICZNE

Polega na usunięciu guza wraz z marginesem zdrowych tkanek.

W zależności od sytuacji może obejmować np.:

- zabiegi oszczędzające narząd,
- częściowe lub całkowite usunięcie krtani,
- operacje z rekonstrukcją tkanek.

Celem jest usunięcie choroby oraz – jeśli to możliwe – zachowanie funkcji mowy i połykania

RADIOTERAPIA

CHEMIOTERAPIA

LECZENIE CHIRURGICZNE

LECZENIE SKOJARZONE

LECZENIE SKOJARZONE

OPERACJA + CHEMIOTERAPIA

RADIOTERAPIA + CHEMIOTERAPIA

RADIOTERAPIA

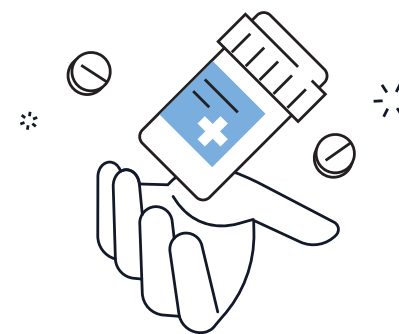
Wykorzystuje promieniowanie do niszczenia komórek nowotworowych.

- działa miejscowo – w obszarze objętym leczeniem,
- może być stosowana samodzielnie lub po operacji,
- w niektórych przypadkach pozwala uniknąć zabiegu chirurgicznego.
- W nowotworach krtani i gardła radioterapia często odgrywa bardzo ważną rolę.

CHEMIOTERAPIA

To leczenie z wykorzystaniem leków, które niszczą komórki nowotworowe lub hamują ich wzrost.

- działa na cały organizm,
- może być stosowana przed operacją, po operacji lub jako leczenie samodzielne,
- podawana dożylnie lub doustnie w cyklach.

IMMUNOTERAPIA I TERAPIE CELOWANE

Nowoczesne metody leczenia stosowane w wybranych przypadkach.

- immunoterapia wspiera układ odpornościowy w walce z chorobą,
- terapie celowane działają na konkretne zaburzenia w komórkach nowotworowych,
- wymagają odpowiednich badań molekularnych.

LECZENIE SKOJARZONE

W wielu przypadkach stosuje się połączenie kilku metod, np.:

- operacja + chemioterapia,
- radioterapia + chemioterapia,
- immunoterapia + leczenie systemowe.

Takie podejście zwiększa skuteczność leczenia.

Opieka po leczeniu

Po zakończeniu terapii zostajesz pod opieką lekarza.

Wizyty kontrolne służą:

- ocenie efektów leczenia,
- wczesnemu wykrywaniu ewentualnych nawrotów,
- monitorowaniu Twojego stanu zdrowia.

TWOJE WSPARCIE W UCK

KOORDYNATOR

PODEJRZENIE
NOWOTWORU

KONSULTACJA
Z LEKARZEM

KARTA
DIŁO

WSTĘPNA
DIAGNOSTYKA

POGŁĘBIONA
DIAGNOSTYKA

KONSyliUM
ONKOLOGICZNE

LECZENIE
I OBSERWACJA

Warto pamiętać: koordynator nie podejmuje decyzji medycznych, ale pomaga Ci je zrozumieć i przejść przez cały proces leczenia.

ŻYCIE W TRAKCIE LECZENIA I PO JEGO ZAKOŃCZENIU

DROGA PACJENTKO, DROGI PACJENCIE,

leczenie onkologiczne to nie tylko procedury medyczne. To również codzienne funkcjonowanie, emocje, zmiany w samopoczuciu i stylu życia. W tym czasie szczególnie ważne jest, aby zadbać o siebie – zarówno fizycznie, jak i psychicznie. Każdy pacjent przechodzi ten proces inaczej. To, co czujesz i czego doświadczasz, jest indywidualne.

Jak możesz wspierać swój organizm?

ODPOCZYNEK

- dbaj o sen,
- pozwól sobie na regenerację,
- nie przeciążaj się obowiązkami.
- wybieraj lekką aktywność, dostosowaną do możliwości (np. spacer)
- ruch pomaga poprawić samopoczucie.

ODŻYWIANIE

W trakcie leczenia potrzeby organizmu mogą się zmieniać. Dbaj o siebie adekwatnie do stanu w jakim jesteś.

UNIKANIE CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH

Niektóre nawyki mogą wpływać na skuteczność leczenia.

- unikaj alkoholu,
- nie pal tytoniu,
- jeżeli tego wymaga terapia, ogranicz ekspozycję na słońce
- unikaj stresu

SAMOPOCZUCIE PSYCHICZNE

Możesz odczuwać:

- lęk,
- niepewność,
- smutek lub złość.

To naturalne reakcje.

POMOCNE MOGĄ BYĆ:

- rozmowy z bliskimi,
- wsparcie psychologa lub psychoonkologa,
- kontakt z innymi pacjentami.

Nie musisz radzić sobie z tym samodzielnie. Możesz poprosić koordynatora o pomoc w umówieniu wizyty u psychologa.

BADANIA DIAGNOSTYCZNE W NOWOTWORACH GARDŁA I KRTANI

W przypadku podejrzenia nowotworu krtani lub gardła lekarz może zlecić różne badania. Ich celem jest potwierdzenie rozpoznania, określenie dokładnej lokalizacji zmiany oraz ocena stopnia zaawansowania choroby.

Zakres badań dobierany jest indywidualnie – w zależności od objawów oraz wyników pierwszych konsultacji.

BADANIA LARYNGOLOGICZNE I ENDOSKOPOWE

Są to podstawowe badania w diagnostyce nowotworów krtani i gardła.

Pozwalają ocenić wygląd błony śluzowej oraz wykryć nieprawidłowe zmiany.

NAJCZĘŚCIEJ WYKONYWANE:

- laryngoskopia pośrednia lub bezpośrednia,
- fiberoskopia (badanie cienkim giętym endoskopem przez nos),
- endoskopia górnych dróg oddechowych.

Badania te umożliwiają dokładne obejrzenie krtani, gardła oraz strun głosowych.

BADANIA OBRAZOWE

Pozwalają ocenić rozległość zmiany oraz sprawdzić, czy choroba obejmuje inne struktury (np. węzły chłonne).

Najczęściej stosowane:

- tomografia komputerowa (TK),
- rezonans magnetyczny (MR),
- ultrasonografia (USG) szyi,
- w wybranych przypadkach PET/CT.

BADANIA LABORATORYJNE

Badania krwi pomagają ocenić ogólny stan zdrowia oraz przygotowanie do leczenia.

MOGĄ OBEJMOWAĆ M.IN.:

- morfologię krwi,
- ocenę funkcji wątroby i nerek,
- wskaźniki zapalne.

BIOPSJA (POBRANIE MATERIAŁU)

To kluczowy etap diagnostyki.

Polega na pobraniu fragmentu zmiany lub komórek do badania pod mikroskopem.

Biopsja może być wykonana:

- podczas badania endoskopowego,
- pod kontrolą USG
- w warunkach ambulatoryjnych lub podczas krótkiego pobytu w szpitalu.

BADANIE PATOMORFOLOGICZNE

Jest to najważniejsze badanie potwierdzające rozpoznanie nowotworu.

Pozwala określić:

- czy zmiana ma charakter nowotworowy,
- jaki jest jej typ,
- stopień złośliwości.

Na tej podstawie planowane jest dalsze leczenie.

WARTO WIEDZIEĆ

- Przygotuj listę leków, które przyjmujesz (z dawkowaniem), oraz informacje o wadze i wzroście.
- Poinformuj lekarza o przyjmowaniu suplementów i preparatów ziołowych – mogą wchodzić w interakcje z lekami onkologicznymi.
- Nie porównuj swojego przebiegu leczenia do innych pacjentów – każdy przypadek jest indywidualny. Pacjenci chorujący na taki sam nowotwór mają bardzo zróżnicowany przebieg choroby, mogą mieć zlecone inne leczenie, zależnie od zaawansowania i cech nowotworu, innych chorób, stanu sprawności itp.

- Zgłaszaj lekarzowi wszelkie niepokojące objawy. Często są one normalnym następstwem leczenia, ale zawsze warto wyjaśniać swoje wątpliwości.
- Nie interpretuj samodzielnie wyników badań – skonsultuj je z lekarzem.
- Stosuj ochronę przeciwsłoneczną – niektóre terapie zwiększają wrażliwość skóry na słońce.
- Skorzystaj ze wsparcia psychologicznego – może ono znacząco poprawić jakość życia w trakcie leczenia.

Wizyta w szpitalu bywa wydarzeniem stresującym dla pacjentów. Dlatego warto by towarzyszyła Ci bliska osoba, która udzieli wsparcia i zapamięta istotne informacje. Zalecamy zabrać ze sobą notatnik z przygotowanymi wcześniej pytaniami i zanotować najważniejsze informacje.

JAK MOŻESZ POMÓC SOBIE W TRAKCIE LECZENIA?

Zespół medyczny zajmie się Twoim leczeniem i zrobimy wszystko, byś otrzymał najlepszą opiekę.

Ale są rzeczy, na które **masz wpływ** i które naprawdę pomagają wrócić do sił:

- Dbaj o zbilansowaną dietę, nawodnienie.
- **Wysypiaj się**, pozwól sobie na odpoczynek.
- **Spędzaj czas z bliskimi**, rozmawiaj, spaceruj.
- **Staraj się ograniczać stres**
- Unikaj używek (alkohol, papierosy) – mogą one obniżyć skuteczność leczenia.

Każdy mały krok w stronę zdrowia ma znaczenie.

NOTATKI

LISTA PYTAŃ

DIAGNOSTYKA I LECZENIE Z ZAKRESU NOWOTWORÓW KRTANI, ŚLINIANKI, JĘZYKA, WĘZŁÓW CHŁONNYCH

Koordynator pomoże Ci umówić badania i zrozumieć kolejne etapy leczenia. Możesz się z nim kontaktować w razie niepewności lub pytać o terminy wizyt.

KOORDYNATORZY (CMI UCK/ PARTER):

mgr Paulina Rurkowska
prurkowska@uck.gda.pl

Kontakt
tel. 58 349 38 99 tel. kom. 794 631 396

PORADNIE:

Poradnia Otolaryngologiczna,
Poradnia Chirurgii
Szczękowo- Twarzowej

PUNKTY POBRAŃ W UCK

Budynek CMN

parter, za rejestracją w lewo,
poniedziałek, środa,
w godz. 6:15-18:00

wtorek, czwartek, piątek,
w godz. 6:15-14:00,

sobota,
w godz. 7:00-13:00

Zakład Radiologii:

Badania obrazowe (TK, MR, USG)
wykonywane są:
• CMN / parter
• CMI / parter (MRI, TK),
I piętro (RTG, USG)
• Budynek 3 / parter

PUNKTY POBRAŃ POZA UCK:

Punkt Pobrań w Gdańsku

Al. Zwycięstwa 30, budynek byłego
Szpitala Studenckiego
pon.-piątek, **w godz. 6:30-12:30**
pobieranie materiału do godz. 13:30

ul. Kilińskiego 4, GH Metropolia, poziom -1,
pon.-piątek, **w godz. 6:30-13:30**
pobieranie materiału do godz. 13:00

Punkt Pobrań w Gdyni

ul. Powstania Styczniowego 9,
budynek główny UCMMIT, parter,
pon.-piątek, **w godz. 7:00-13:00**
pobieranie materiału do godz. 13:00

Punkt Pobrań w Tczewie

Szpital Tczewski SA w Tczewie,
ul. Kilińskiego 12 D/56
i ul. 30 Stycznia 57/58
pon.-piątek **w godz. 6.30-13:30**

WAŻNE MIEJSCA NA MAPIE:

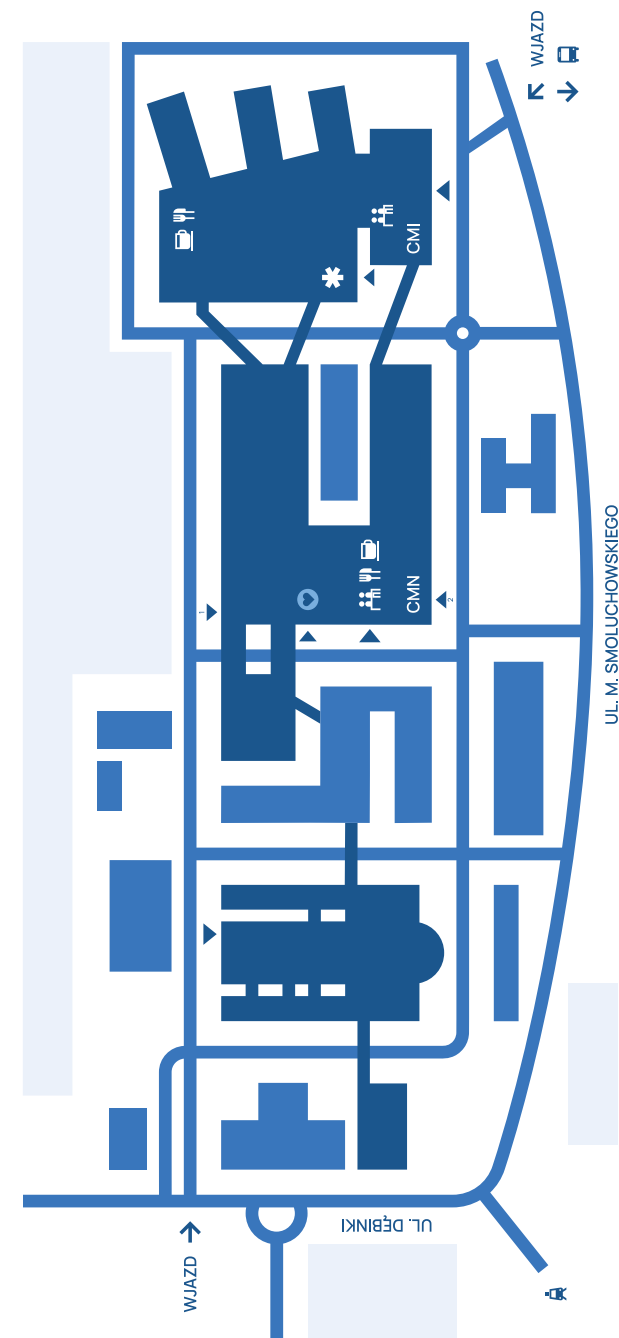
Rejestracja
Kart DILO:
budynek CMI, parter

Poradnie specjalistyczne:
budynek CMI, III piętro

Sala Konsyliarna:
budynek CMI, parter

LEGENDA:

- Rejestracja
- Wejście
- KOR
- Izba przyjęć
Położniczo-
Ginekologiczna

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD:

BARTOSZ ŻUBER,
MARTA KOKOSIŃSKA,
EWA ZIEMBICKA

AUTORKA TEKSTU:

DR N. MED. MONIKA GORZYNIK-DĘBICKA

ZAŁĄCZNIK NR

26F DO PZ-ONK-01

UCK Uniwersyteckie
Centrum Kliniczne